

Приложение 16

СТАНОВИЩЕ

От проф. ДСН Димитър Добрев Коларов –
 Бивш преподавател в ЛТУ

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 6.5 „Горско стопанство“, научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология) по дисциплината „Стопанисване на горите“

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, обявен в Д.в. бр. 26 от 01. 04. 2016 г. в сайта на Лесотехническия университет за нуждите на катедра „Лесовъдство“ към Факултет „Горско стопанство“ като кандидат участва доц. д-р Васил Христов Стипцов- преподавател в катедра „Лесовъдство“ към Факултет „Горско стопанство“ на Лесотехническия университет - София

1. Кратки биографични данни

Доц. д-р Васил Христов Стипцов е роден на 10. 11. 1953 г. в с. Ямна, Софийска област. Средното си образование завършва в КГ „Любен Каравелов“ гр. Копривщица, а от 1973 г. е студент във Висшия лесотехнически институт (ВЛТИ) и през 1978 г. се дипломира с много добър успех (5.20) и отлична защита (6.00) като „инженер по Горско стопанство“.

Началото на научно-изследователската дейност на доц. д-р Васил Стипцов започва от 1980 г. като научен сътрудник III-I ст. в Института за гората при БАН, а през 1991 г. придобива научно звание „Старши научен сътрудник“.

През 1988 г. защитава дисертация и придобива научна степен „кандидат на селскостопанските науки“ или „доктор“ по сегашната класификация на научните степени..

Доц. д-р Васил Стипцов заема високи административни длъжности, като Заместник кмет на община „Връбница“ (1991-1992); Заместник Началник и Главен секретар на Национално управление по горите при Министерство на земеделието, горите и аграрната реформа (1997-2001); Програмен директор на Българо-швейцарската програма за горите и Управител на швейцарска Фондация „Силвика“ –Интеркооперацион-Берн-Швейцария (2003-2007)

Преподавателската дейност на доц. д-р Васил Стипцов започва в Лесотехнически университет гр. София през 2000 г. след спечелен конкурс за „доцент“ в катедра „Лесовъдство“, към Факултет „Горско стопанство“, където работи и до сега.

За периода от 2011 до 2015 г., съгласно представената Справка от Деканата на Факултет „Горско стопанство“, доц. Васил Стипцов има средно годишна заетост от 628 часа, което е средно с 268 часа наднормени часове.

Кандидатът е разработил 9 бр. Учебни програми, както следва:- 2 бр. за ОКС „Бакалавър“; 5 бр. за ОКС „Магистър“ и 2 бр. за учебни практики. Всичките учебни програми са в направленията: - Стопанисване на горите, Многофункционално стопанисване на горите, Управление на качеството, Системи за управление на качеството в туризма и Устойчиво ползване на земите. Може да се подчертава, че всичките програми са периодично актуализирани и с тях са

въведени нови дисциплини в ЛТУ, като Стопанисване на горите, Многофункционално стопанисване на горите и Управление на качеството.

2. Общо описание на представените материали

Доц. Васил Стипцов участва в конкурса с пубикации, които могат да бъдат класифицирани по следния ред:

- **Монографии - 8 броя** (2 бр. преди втората хабилитация и 8 за конкурса или общо 10 бр.);
- **Публикации с характер на студия – 1 бр.**
- **Учебници, наръчници и учебни пособия – 17 бр.;**
- **Книги, брошури и др. -8 бр.**
- **Публикации в научни списания**, от които 2 бр. с импакт фактор, 3 бр. в чуждестранни реферирани списания; в български реферирани списания – 41 бр.

- **Публикации в сборници от научни форуми – национални 10 бр. и международни – 6 бр.**

- **Научно – приложни публикации – 18 бр.**

От горепосочените материали публикувани на чужд език (английски и френски) са 13 бр.

От представените публикации като самостоятелни са 8 бр.; с един съавтор – 31 бр., като в 15 от тях доц. В. Стипцов е първи автор ; с двама съавтори – 9 бр. и с трима и повече съавтори 12 бр.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

След първото хабилитиране на доц. д-р Васил Стипцов през 2000 г. са установени и представени 161 бр. цитирания на публикациите, от които 5 бр. в списания с импакт фактор, 48 бр. в реферирани списания, 35 бр. в нереферирани списания и сборници от научни форуми и 73 от учебници, монографии, дисертации и др.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работка със студенти и докторанти)

Доц. д-р Васил Стипцов със своята широкомащабна научно-изследователска дейност и много добри контакти със студентите по време на учебните занимания бива приет като един от водещите преподаватели в ЛТУ. За това твърдение ни дава основание броят на студентите, които са били негови дипломанти – 21 бр. само за период от 2008 до 2015 г. , като 19 от тях са в ОКС „Магистър,” и 2 –ма в ОКС „Бакалавър”. Средният успех на защитилите дипломанти е Много добър 4.89.

Доц. д-р Васил Стипцов и научен ръководител на четирима докторанти, от които двама са защищили докторските си дисертации и работят в практиката и двама все още разработват докторските си тези.

4.2. Научна и научноприложна дейност

Доц. д-р Васил Стипцов покрива многократно изискванията за заемане на академичната длъжност „професор” и това се вижда от следните данни за кандидата и изискванята за Китерии за заемане на академичната длъжност.

- **Титуляр на дисциплини** – изискване 1 бр. – покрити 5 бр
- **Автор на учебни програми** - изискване 1 бр. – покрива 9 бр. (2-бакалавър; 5-магистър и 1 за практика-бакалавър и 1 –учебна практика Магистър)
- **Участие в създаване (оборудване) на учебни лаборатории и центрове** – изискване 1 – изпълнение 1 бр.
- **Издадени учебни пособия** – изискване 2 бр. – 25 (17 учебни помагала, наръчници и 9 бр. брошури и книги по специалноста)
- **Издадени учебници** - изискване 1 – покрива 1 бр.
- **Участие в създаване на нови бакалавърски и магистърски специалности** – изискване 1 покрива 4
- **Брой успешно защитили докторанти**- изискване 1 – изпълнано 2
- **Брой ръководени в момента докторанти** – изискване 1 – изпълнение – 2
- Защитена дисертация за доктор на науките или **публикувана монография** - изискване 1 – изпълнено – 8 бр. монографии
- **Публикации – общо**,- препоръчителен брой 30 (20) в т.ч.
- в реферирани в български и чуждестранни списания – изискване 10 – изпълнено 45
  - в нереферирани – изискване 5 – изпълнение 18
  - самостоятелни – изискване 5 - изпълнено – 8
  - Участие в научни проекти – изискване 3 – изпълнение 11
  - Ръководство на научни проекти –изискване 3- изпълнение 3
  - **Брой известни цитирания от други автори**:- изискване 20 - изпълнение 161
    - В реферирани български и чуждестранни издания – изискване 10 – изпълнение 53
      - В нереферирани издания –няма изисквания – изпълнени 35
      - В учебни помагала, монографии, дисертации и др.-няма изисквания- изпълнени 73

От изложеното до тук моята оценка за научно-изследователската дейност на доц. д-р Васил Стипцов е Отлична. Въпреки, че разработва многообразна тематика, той успява да вникне в дълбочина на проблемите в резултат на което се получават научно - приложни новости. С това се обогатява лесовъдското наука и се допринася за развитието и издигането на нивото на горския сектор. За това допринасят и личните качества и умения на доц. д-р Васил Стипцов да привлече в колективите и водещи специалисти от сектора и да ги включва като съавтори на публикуваните материали. Следва да се отбележи, че като Ръководител в Министерството на земеделието и горите и като Програмен Директор в Българо-швайцарската програма за горите, същият е имал положително отношение към развитието на горскостопанската наука, като е участвал лично в организирането и провеждането научни конференции, симпозиуми, работни срещи, кръгли маси по всевъзможни теми на горското стопанство, както и е спомагал за планирането и финансирането им от държавните институции, отпечатване на сборници, брошури, диплини и пр.

4.3. Внедрителска дейност

Внедрителската дейност на доц. д-р Васил Стипцов може да се обоснове със следните показатели

I. Научна дейност

Участие в научноизследователски проекти -10

Брой редактирани -27 бр. т.ч. - сборници с доклади - 9 бр.; становища по нормативни документи -13 бр.; предложения за текстове на нормативни документи – 4 бр., рецензии на монографии – 1 бр., рецензия на учебна дисциплина – 2 бр.

Участие в ръководство на научни форуми – национални – 1 бр. , международни – 5 бр.

Участие в приложни проекти (устройствени, инвестиционни, нормативни и др.) (Удостоверение на ИАГ №С-82 от 08. 10. 2014 г.) – 35 бр.

II. Учебна дейност

Титуляр на дисциплини – 5 бр.

Автор на учебни програми – 9 бр.

Водени дисциплини на чужд език - 1

Изнесени лекции в други висши училища, включително в чужбина (Скопие, Македония, 2014 г) - 1

Проведено обучение във фирми и организации – 46

Участие в акредитационни процедури – 2

Участие в ръководство на научни семинари – 17 в т.ч национални- 7 бр.и 10 бр. международни

III. Експертни дейности

- Дадени консултации на организации, държавни и частни фирми - 25 бр.

- Брой рецензиирани издания - 4 (в т.ч. учебни програми - 1; Дисертационни трудове (становища) – 2; Учебници – 1)

- Одитиране на организации от горския сектор по изискванията на стандарт ISO 9001 – 203 бр. - в т. ч. горски дърводобвни и дървопреработвателни фирми, организации от сферата на образованието, общински администрации, лесоустройствени фирми, фирми от озеленяване и пр. (Удостоверение от Интертек ВА ЕООД – изх. № 1796 от 25. 05. 2016 г.)

- Обучение на курсисти от горския сектор – обучение на над 300 бр. курсисти от организации от горския сектор, общински администрации, учебни заведения и др. (Удостоверение от Интертек ВА ЕООД – изх. № 1796 от 25. 05. 2016 г.)

- Обучение на 200 бр. курсисти от сферата на селското стопанство по програма "Лесовъдство - традиции и предизвикателства" по ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 г. - МЯРКА 111 "ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА НАУЧНИ ЗНАНИЯ в ЦПО КЪМ СНЦ „СДРУЖЕНИЕ ЗА ЕТНОКУЛТУРЕН И ТУРИСТИЧЕСКИ ОБМЕН – СЪРНИЦА".

- Регистриран е в публичния регистър на ИАГ, като лесовъд на частна лесовъдска практика.- Удостоверение № 114-1 от 05. 01. 2012 г.

- Председател е на изпитна комисия за придобиване на правоспособност за работа с горска и земеделска техника (Заповед РД 09-595 от 26. 09. 2008 г. на МЗХ)

4.4. Приноси (научни, научноприложни, приложни)

От разработената многообразна научно-приложна тематика на доц. д-р Васил Стипцов може да се обобщят следните научно-методологични приноси в следните три направления:

1. Приноси, свързани със Стопанисването на горите и горските територии.

Това са приноси, допринасящи за подобряване на стопанисването на публичните и частни гори, за стопанисването на общинските гори, за стопанисването на буковите гори и на кестеновите гори; за въвеждане на агролесовъдство; за стопанисване на издънковите гори; за горите определени за реконструкцията на горски насаждения и др. Всичките проучвания в горепосочините насоки са взети предвид и са включени под една или друга форма в указания за стопанисване и ползване и/или в наредбата за сечити ив Закона за горите.

Проучена е динамиката в изменението на лесовъдско-таксационните показатели на буковите и дъбовите гори в България за период над 50 г., като са внедрени в практиката обемно-разредни таблици за обикновения габър.

2. Приноси, свързани с Многофункционалното стопанисване на горите и Многофункционалното горско планиране.

По тази тематика е проучен опитът на редица европейски страни. Разработен е и е внедрен модел на „Планове за развитие на горите и горските територии“ на ниво община, който надгражда разработваните до Закона за горите (2011) Планове за многофункционално стопанисване на горите. Апробирана е система от принципи, критерии и индикатори за мониторинг на Плановете за многофункционално стопанисване на горите.

Възприета и наложена бе промяна в традиционното разбиране в управлението на горите, че днешните решения не засягат само местните или локалните изменения на горите, а оказват влияние на регионалните, на измененията в национален и общоевропейски мащаб; Определени ключови фактори (26 на брой, които помагат или създават бариери), оказващи влияние на управлението на горите, разделени в следните групи: екологични, социални, икономически, технически и политически. Оценено е бъдещото изменение на тези фактори за период от 40 години, в резултат от прилагане на 12 различни лесовъдски системи от въздействия са моделирани резултати от възпроизведството на екосистемните функции и услуги от горите.

Реално са разработени (2012-2016) и приети от съответните общински съвети Планове за развитието на горите на територията на общините Тетевен, Велинград и Сърница, което е развитие на националния опит в областта на многофункционалното стопанисване на горите и многофункционалното горско планиране. Разработени са основите за изработването на Областните планови за развитие.

3. Приноси, свързани с качеството на управление на процесите в организациите от горския сектор.

Проучени са процесите и са разработени и внедрени, а в последствие и сертифицирани, Системи за управление на качеството, по изискванията на стандарт ISO 9001 за организации от горския сектор: на ниво Регионална дирекция по горите (РДГ-Ловеч и РДГ – Стара Загора); Учебно опитно горско стопанство (УОГС) (УОГС - Юндола и УОГС – Петрохан); Териториално поделение на

Държавно горско стопанство (ТП ДГС-Селище, Гърмен, Дупница, Кресна, Етрополе, Троян, Варна); Териториално поделение Държавно ловно стопанство (ТП ДЛС- Дикчан, с. Сатовча, Шерба- с. Старо Оряхово);

Разработена, внедрена и е сертифицирана Система за управление на качеството за Лесоустроителна фирма – „Пролес инженеринг“ ООД

Разработени, внедрени и е сертифицирани са Система за управление на качеството за Дърводобивни и дървообработващи фирми- над 20 бр. – „ТОПЛЕС“ ЕООД гр. Дулово; „Върбица лес груп“ ЕООД гр. Гоце Делчев; „ГОРПРОМИНВЕСТ“ ООД с. Вресово община Руен и др.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Мога да подчертая, че кандидатът е с много добра известност, като лесовъд и учен, в страната и в чужбина. За това са подпомогнали заеманите от него административни позиции като Ръководител в горското ведомство, като Програмен директор на Българо-швейцарската програма, така и както преподавател в ЛТУ. Това се установява и от достатъчният брой цитирания, както и покана за изнасяне на лекции по две теми в Шумарския факултет в Скопие-Македония. На базата на написаните учебни пособия е открита дисциплина в Шумарския факултет гр. Скопие по Многофункционално стопанисване на горите и е посочена литературата по която се водят част от учебните занятия.

Доц. д-р Васил Стипцов е учен, преподавател и лесовъд с изградено мислене и позиции по въпросите на горскостопанска практика и наука. Той е ръководил и участвал в работата на работни групи и колективи по разработването на стратегическите документи за развитието на горския сектор и нормативната база за стопанисването на горите.

Видно, от представените материали е, че в повечето публикации е ръководител или втори автор, което говори за лично участие в представените публикации. Участва активно в организираните от ИАГ, ЛТУ, ИГ и други организации, научни и практически форуми, като на повечето от тях той участва с представяне на материали и презентации. От представената справка за участие във форуми се вижда, че от 2000 до 2016 г. е изнесъл, сам или в съавторство, над 113 презентации, като 65 бр. са на международни форуми, 23 бр. на национални, 19 бр. на областни и 6 бр. на общински форуми.

Участвал е, съгласно представените удостоверения от МЗХ-ИАГ, в разработването на стратегическите документи за развитието на горския сектор и нормативната уредба по стопанисването на горите.

Участвал е в 2 бр. акредитационни процедури на ЛТУ.

Бил е ключов експерт по разработване на Системата на управление на качеството на учебния процес в ЛТУ.

6. Критични бележки

По отношение на критичните бележки може да се каже, че за в бъдещата работа кандидатът трябва да се задълбочи и да доразвие теорията и практическото приложение на Многофункционалното стопанисване на горите. Налага се да се направи още по – задълбочен анализ на връзките между стопанисването на горите, като рутинна лесовъдска практика и многофункционалното стопанисване на горите като заангажираност на лесовъдите към гражданско общество и останалите участници (заинтересовани страни) в процеса на горско планиране. В тази посока е и приобщаване към тези

процеси на процеса по сертификацията в горите. Сертификацията е важен инструмент за устойчивото стопанисване на горите, но обществото и обучаващата се в ЛТУ, както и специалистите от горския сектор, трудно могат да направят връзката, защото ги изучават по отделно. В тази насока се налага да се поработи още за да се определят по-ясно насоките за развитието на горите и горския сектор.

7. Лични впечатления

Познавам Васил Стипцов от 1980 г., когато постъпи като научен сътрудник в Института за гората при БАН. Работили сме съвместно в редица научно – изследователски проекти на Института за гората и горското ведомство. Работили сме по проблемите на биомасата, тополовото стопанство, бързорастящите видове, церовите и дъбови гори, както и по изпълнение на задачата по Мониторинг на горските екосистеми. За неговата задълбоченост, находчивост, отзивчивост, съвестност и енергичност при изпълнение на задачите говори и развитието му като учен-изследовател. Същият защити кандидатска степен през 1988 г. и през 1991 г. бе избран от Научния съвет на ИГ за Старши научен сътрудник. Същият през този период бе избран за Ръководител секция „Биология на гората“ е бе член на Директорския и Научния съвет на ИГ.

Считам, че не е случайно, че през 1997 г. бе поканен от катедра „Лесовъдство“ при ФГС за „доцент“ в катедра „Лесовъдство“, където работи и досега.

Доц. д-р Васил Стипцов сам е изградил собственият си имидж на учен, преподавател, изследовател, общественик и ръководител. Отличава се с висока степен на ерудираност, практичност, настойчивост и постоянство в провеждане на дейноста си. Разработил е нови дисциплини за обучение в ЛТУ и за горската наука и практика. Разработил е предостатъчно материали и пособия за да обезпечи учебния процес. Учебвата му заетост е над изискванията за заеманата до се га академична длъжност. Както посочих научно-изследователската дейност надхвърля многократно минималните имисквания за заемането на академичната длъжност „Професор“

8. Заключение:

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам доц. д-р Васил Христов Стипцов да бъде „професор“ по професионално направление 6.5. Горско стопанство, специалност научна специалност „Лесовъдство (вкл. Дендрология) по дисциплината „Стопанисване на горите“

27. 06. 2016 г.

Член на жури:

/проф. ДСН Димитър Коларов/